

Hindajate vormi täiustamine suhete digraafi abil

13–14.mai 2009, Ojako

1

Suhete digraafi meetodist

- ▶ Eesmärk:
 - Põhjus–tagajärg seoste graafiline kujutamine;
 - **Juurpõhjuste** (peamiste põhjuste) väljaselgitamine

- ▶ Millal kasutada:
 - Kui on vaja identifitseerida juurpõhjused (olulised kriteeriumid);
 - Kui meil on arvukalt vastastikusel seoses olevaid probleeme, ideid jm.

2

Meetodi tutvustus

1. Moodustame 2 meeskonda;
2. Kursuse kvaliteeti iseloomustavad kriteeriumid (22 näitajat) asetame ringikujuliselt pabertahvlile;
3. Alustame ühest ideest ja liigume kellaosuti suunas edasi, esitades endale iga kriteeriumi puhul küsimuse:
 - *kas see kriteerium mõjutab kuidagi teisi kriteeriume?*
4. Tõmbame nooled nende kriteeriumite suunas, mida ta mõjutab (nool suunaga põhjuseks oleva kriteeriumi poolt tagajärje poole)

3

Meetodi tutvustuse jätk

5. Kui seost ei leidu, siis noolt ei tõmba;
6. Tõmbame ainult ühesuunalisi nooli, kui väga tahaks tõmmata kahe-suunalise noole, siis esitame endale küsimuse:
 - *kumb on ikkagi tugevam põhjus?*
7. Loendame iga kriteeriumi juurest väljuvate noolte arvu ja sisenevate noolte arvu;
8. Kriteerium, mille juurest väljub kõige enam nooli, loetakse **juurpõhjuseks**
9. Kõige suurema sissetuleva noolte arvuga kriteerium on **tagajärg**

4

Veel näpunäiteid

- ▶ Suhete digraaf annab parimaid tulemusi kui selles on 5–30 ideed (kriteeriumi);
- ▶ Arutledes seoste üle, vaadeldge vaid kahte kriteeriumi korraga;
- ▶ Kaaluge alati, kas üks kriteerium võib olla teise tagajärjeks;
- ▶ Kahesuunalised nooled ei ole lubatud;
- ▶ Ärge ignoreerige tulemusi kui need on vastuolus meeskonna arvamusega

5

Kuidas me tegutseme

- ▶ Meetodi tutvustus – 10 min
- ▶ Tegevus, digraafi koostamine – 60–90 min
- ▶ Gruppide kokkuvõtete tegemine, noolte lugemine – 10 min
- ▶ Gruppide tulemuste tutvustus – 2 * 15 min
- ▶ Tulemuste kandmine maatriksisse (Marit ja mina) – 10 min
- ▶ Lõppanalüüs, järeldused, mille alusel toome välja kaalukamad kriteeriumid – 30 min

6